

Anonimizált változat

Fordítás

C-128/19 – 1

C-128/19. sz. ügy

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

A benyújtás napja:

2019. február 18.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Corte suprema di cassazione (Olaszország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2018. november 14.

Felülvizsgálatot kérelmező fél:

Azienda Sanitaria Provinciale di Catania

Ellenérdekű fél:

Assessorato della Salute della Regione Siciliana

OLASZ KÖZTÁRSASÁG

A CORTE SUPREMA DI CASSAZIONE

(semmtőszék, Olaszország)

[omissis]

KÖZBENSŐ VÉGZÉS

az Azienda Sanitaria Provinciale di Catania [omissis];

– felülvizsgálatot kérelmező fél –

által

az Assessorato della Salute della Regione Siciliana (Szcília tartomány egészségügyi igazgatósága, Olaszország) [omissis];

– ellenérdekű féllel –

szemben

[eredeti 2. o.]

AU;

– megidézett ellenérdekű fél –

szemben

a CORTE D'APPELLO di CATANIA (cataniai fellebbviteli bíróság, Olaszország) [omissis] 1496/2013. sz. ítélete ellen;

előterjesztett [omissis] kérelem tárgyában.

TÉNYÁLLÁS

1. 2013. július 24-i ítéletével a Corte d'appello di Catania (cataniai fellebbviteli bíróság) – az ezen ítélettel ellentétes elsőfokú határozatot megváltoztatva – elutasította azt az ellentmondást, amelyet a helyi Azienda Sanitaria Provinciale a fertőző állatok levágására kötelezett tenyésztők javára a l. reg. Sicilia 5 giugno 1989, n. 12 (az 1989. június 5-i 12. sz. szicíliai tartományi törvény) értelmében biztosított kártalanítás megfizetése céljából AU által közölt fizetési meghagyás ellen terjesztett elő, mivel konkrétan úgy ítélte meg, hogy megalapozatlan az ellentmondást előterjesztő fél azon elfogadhatatlansági kifogása, amely szerint a jelen ügyben Szicília tartomány egészségügyi igazgatósága köteles a kártalanítás megfizetésére, mivel „a törvényben felvázolt mechanizmusból általánosságban és logikailag is az következik, hogy a helyi egészségügyi hatóság minősül a szóban forgó kártalanítás megfizetésére kötelezett személynek”.

A felülvizsgálatot kérelmező ASP a megtámadott határozat ellen egyetlen felülvizsgálati jogalapot hoz fel, amelyre a cod. proc. civ. (polgári perrendtartás; a továbbiakban: c.p.c.) 380-bis. cikkén alapuló beadvány utalt; e jogalap ellen az Assessorato mint ellenérdekű fél ellenkérelem és beadvány előterjesztésével védekezik, AU viszont nem védekezik.

JOGI HÁTTÉR

2.1. A felülvizsgálatot kérelmező ASP az egyetlen felülvizsgálati jogalappal a „c.p.c. 360. cikke első bekezdésének 3) pontja alapján az 1989. évi 12. sz. szicíliai tartományi törvény [eredeti 3. o.] és a L.R. Sicilia n. 19 del 2005 (2005. évi 19. sz. szicíliai tartományi törvény) 25. cikke 16. bekezdésének megsértésére és téves alkalmazására, a c.p.c. 360. cikke első bekezdésének 5) pontja alapján valamely vitatott és a határozathozatal szempontjából döntő jelentőségű cselekmény indokolásának elégtelenségére vagy ellentmondásosságára” hivatkozik.

A felülvizsgálatot kérelmező fél – annak előrebocsátását követően, hogy a jelen ügy tárgyát olyan tenyésztői követelés képezi, amely az eredetileg a 12/1989. sz. szicíliai tartományi törvény 1. cikke („A tuberkolózissal, brucellózissal, valamint más fertőző és járványos megbetegedésekkel sújtott állatállományok meggyógyításának és helyreállításának elősegítését célzó intézkedések és az állattenyésztő egyesületeknek nyújtott támogatások”), majd ezt követően a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének 16. bekezdése („A legge regionale 23 dicembre 2000, n. 32 [a 2000. december 23-i 32. sz. tartományi törvény] 134. cikke értelmében és azzal összhangban az 1989. június 5-i 12. sz. tartományi törvény 1. cikkében rögzített célok megvalósítása céljából 20 000 ezer euró fordítható a fertőző és járványos betegségekkel 2000 és 2006 között történő megfertőződés miatt levágott állatok tulajdonosainak a szicíliai helyi egészségügyi hatóságtól járó összegek megfizetésére, valamint a gyógyításba bevont szabad foglalkozású állatorvosoknak az említett évekre járó illetmény megfizetésére. Az e bekezdésben meghatározott célok megvalósítására a 2005-ös költségvetési évben 10 000 ezer euró (417702-es fejezet, 10.3.1.3.2-es alapelőirányzat) költhető el. Az ezt követő költségvetési évek tekintetében a legge regionale 27 aprile 1999, n. 10 e successive modifiche e integrazioni [a módosított és kiegészített, 1999. április 27-i 10. sz. tartományi törvény] 3. cikke 2. bekezdésének e) pontja értelmében kell rendelkezni.”) által az állattenyésztői ágazat brucellózissal fertőzött állatok levágására kötelezett szereplőinek javára előírt kártalanítás megfizetésére irányul – arra hivatkozással, hogy a megtámadott ítélet jogi szempontból téves, valamint hogy az indoklás következtlen és helyenként apodiktikus, konkrétan a szóban forgó normáknak a Corte d’appello di Catania (cataniai fellebbviteli bíróság) általi értelmezését kifogásolja, mivel ezen értelmezés sérti azt a nyelvtani értelmezést, amelyből kizárólag azt [eredeti 4. o.] a következtetést lehet levonni, hogy a szabályozás következményei éppenhogy a tartományt terhelik, és sérti az említett rendelkezések állítólagos *céljait* is, mivel a Corte d’Appello (fellebbviteli bíróság) szerint a 12/1989. sz. szicíliai tartományi törvényben az egészségügyi hatóságokra bízott technikai és adminisztratív feladatok a jelen ügy jellemző elemeinek minősülnek abban az értelemben, hogy a kártalanítás megfizetésére közvetett módon a hatóságok kötelesek annak ellenére, hogy a támogatáshoz való hozzáférés mechanizmusa és a támogatás folyósításának időbeli ütemezése [omissis] egyértelművé teszi, hogy az e kötelezettséggel terhelt hatóságok a rájuk bízott feladatokat kizárólag azt követően tudják teljesíteni, hogy a tartomány jóváírta az ehhez szükséges erőforrásokat.

2.2. A felülvizsgálatot kérelmező fél – azt követően, hogy kérte az eljáró bíróságot, adjon helyt az előterjesztett kérelemnek, és ebből a célból megismételte a fent említett megtámadási okokat – összefüggésben azon állítással, amelyet a megtámadott ítélet azon érvre adott válaszként fogalmazott meg, amely szerint a szóban forgó támogatás „jogellenes állami támogatásnak minősül”, mivel annak alkalmazása sérti az EK-Szerződés 87. cikkét (jelenleg az EUMSZ 107. cikket) amiatt, hogy ilyen támogatás nem írható elő, ha az Európai Bizottság az általa indított ellenőrzési eljárásban a szóban forgó támogatás közös piaccal való összeegyeztethetőségét nem állapította meg („Az érv figyelmen kívül hagyható, mivel a fent említett összeegyeztethetőség ellenőrzését az Európai Bizottság a

12/89. sz. tartományi törvény 1. cikkében foglalt anyagi jogi normában előírt intézkedéseknek az évek során egészen 1997-ig történő újrafinanszírozására vonatkozó [...] tartományi törvények tárgyában hozott 2002. december 11-i C 2002/4376 határozatával már elvégezte”), az imént említett beadvánnyal ismételten arra hivatkozott, hogy az intézkedés az összeegyeztethetőség Európai Bizottság általi megállapításának hiányában ellentétes a fent említett uniós normával, mivel olyan „támogatási intézkedésekről [van szó], amelyek főszabály szerint **[eredeti 5. o.]** az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében nem egyeztethetők össze a közös piaccal”.

3. A fentiek alapján az eljáró bíróság úgy ítéli meg, hogy az utolsóként feltett kérdéssel kapcsolatban az EUMSZ 267. cikk értelmében vett előzetes döntéshozatal iránti kérelem révén az Európai Unió Bíróságának eljárását kell kezdeményezni, mivel az említett kérdés logikai és jogi szempontból magában foglalja az indokolásban előadott kifogást.

4.1. Amint ugyanis azt a Bíróság több alkalommal is megállapította, az állami támogatásokra vonatkozó normák alkalmazása egyrészt a nemzeti bíróságok, másrészt a Bizottság és az uniós bíróságok közötti jóhiszemű együttműködés kötelezettségén alapul, amelynek keretében ezek mindegyike a Szerződésben ráruházott funkció szerint jár el, így ezen együttműködés keretében a nemzeti bíróságok az uniós jogból eredő kötelezettségek teljesítésének biztosítása érdekében kötelesek megtenni a megfelelő általános vagy különös intézkedéseket, és tartózkodniuk kell attól, hogy olyan intézkedéseket hozzanak, amelyek veszélyeztethetik a Szerződés célkitűzéseinek megvalósítását, ahogyan ez az EUSZ 4. cikk (3) bekezdéséből következik (a Bíróság 2016. október 26-i Dimosia Epicheirisi Ilektrismou AE ítélete, C-590/14; a Bíróság 2016. szeptember 15-i PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna SA ítélete, C-574/14; a Bíróság 2015. március 19-i OTP Bank Nyrt. ítélete, C-672/13). A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata (a Bíróság 2014. február 13-i M. spa ítélete C-69/13) alapján, valamint az eljáró bíróság ítélkezési gyakorlatával [omissis] [nemzeti ítélkezési gyakorlat] összhangban a Bizottság határozatai – konkrétan abban az esetben, ha a Bizottság az EUMSZ 108. cikk értelmében hoz határozatot – a címzett állam, ezen belül a bíróságok tekintetében kötelezettséget keletkeztetnek; e bíróságok az uniós jog elsőbbségének elve alapján kötelesek e határozatoknak megfelelni; **[eredeti 6. o.]** ennek alapján szintén az állandó ítélkezési gyakorlat [omissis] [nemzeti ítélkezési gyakorlat] szerint – mivel kizárólag az Európai Bizottság feladata annak megállapítása, hogy valamely tagállam által előírt támogatási intézkedések az EUMSZ 107. cikk és az EUMSZ 108. cikk rendelkezéseinek hatálya alá esnek-e –, ha az a bíróság, amely előtt felmerül e kérdés, kétségeket táplál az intézkedés minősítését illetően, a körülményektől függően a Bizottsághoz fordulhat vagy a 267. cikknek megfelelően előzetes döntéshozatal céljából a 107. cikk értelmezésére vonatkozó kérdést terjeszthet a Bíróság elé; ez utóbbi jogosultság kötelezettséggé válik akkor, ha a szóban forgó bíróság az EUMSZ 267. cikk értelmében vett utolsó fokon eljáró bíróság (a Bíróság 2016. szeptember 15-i ítélete, C-574/14).

4.2. Márpedig ebben a kontextusban az eljáró bíróság meg van győződve arról, hogy a szóban forgó támogatás – mivel a fentieknek megfelelően „állami forrásokból finanszírozott olyan intézkedésnek [minősül], amely Szicíliában az állattenyésztői ágazat előnyben részesítését szolgálja, ezért valamely, közösségi szinten jelentős mértékben integrált piacon, például az élő szarvasmarhafélék, juhfélék és kecskefélék, valamint azok húseinak piacán torzíthatja a versenyt” – főszabály szerint nem esik az akkoriban az EK 87. cikkben és az EK 88. cikkben – jelenleg az EUMSZ 107. cikkben és az EUMSZ 108. cikkben – felvázolt eljárás hatályán kívül, következésképpen a Bizottság határozatának hiányában az előzetes döntéshozatal iránti kérelem [omissis] Bíróság elé terjesztése teljes mértékben kötelező, mivel a nemzeti bíróság nem rendelkezik hatáskörrel annak eldöntésére, hogy a szóban forgó intézkedés összeegyeztethető-e a belső piaccal, tekintettel arra, hogy a fentiek szerint az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjának* 2000. február 1-jei számában közzétett, „az agrárágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatások” alapján az ilyen értékelés elvégzése kizárólag a Bizottság feladata.

[eredeti 7. o.]

4.3. Ezen nem változtat az sem, hogy az Európai Bizottság a 2002. december 16-i C (2002) 4786 határozatával – a kérdésnek a Regione Sicilia (Szicília tartomány, Olaszország) hasonló megfogalmazású egyéb rendelkezései, az adott ügyben a l. reg. Sicilia 7 novembre 1999 (az 1999. november 7-i szicíliai tartományi törvény) 11. cikke és a l. reg. Sicilia 28 settembre 1999, n. 22 (az 1999. szeptember 28-i 22. sz. szicíliai tartományi törvény) 7. cikke alapján történő vizsgálata során – már a múltban is ismertette azt az álláspontját, hogy a szóban forgó kártalanítás – mivel az jellegéből adódóan az állattenyésztői ágazat szereplőinek egyes csoportjait más csoportjaihoz képest előnyben részesíti, így megváltoztatja a piac verseny elveinek tiszteletben tartásával történő működését – állami támogatásnak minősül, ezért annak alkalmazásához az Európai Bizottságot előzetesen értesíteni kell.

4.4. Az említett érv nem bír döntő jelentőséggel annak ellenére, hogy láthatólag nem hatástalan még akkor sem, ha a Bizottság korábban teljes egészében hasonló intézkedéseket hagyott jóvá [omissis]. A Bizottság az említett határozatban – még ha ugyanazokból az előzményekből indult is ki – jóváhagyta az intézkedést, mivel álláspontja szerint az intézkedés – a konkrét ügy körülményei és az alkalmazás módja, különösen pedig amiatt, hogy az említett, „az agrárágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatások” szerint tükrözi a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjában meghatározott eltérés feltételeit – nem jár a piac működésének olyan megváltozásával, amely a verseny elvének megsértését jelezné, ezért arra a következtetésre jut, hogy az intézkedés összeegyeztethető az állami támogatások szabályozásával.

4.5. Így azonban az említett határozatok alapján körvonalazódó referenciakeretben a kezdeti értelmezési kétely ahelyett, hogy megszűnne, nem csupán szemmel láthatóan megerősödik – mivel a Bizottság az említett

alkalommal nem zárta ki [eredeti 8. o.] az intézkedés uniós joggal való összeegyeztethetőségét, annál is inkább szükségesnek tűnik a megfelelő fórumokon megvizsgálni annak jellegét, következésképpen pedig felvilágosítást kérni az Európai Bíróságtól –, hanem egy további szempontból jelentős mértékben ki is bővül, mivel ha a fent említett kétely annak megerősítésével szűnne meg, hogy az említett intézkedés jellege megfelel a Bizottság által a múltban már megállapított jellegnek – arra is tekintettel, hogy a Bizottság korábban jóváhagyott hasonló tartalmú intézkedéseket –, kérdésként merül fel, hogy a Bizottság által az említett C(2002)4786 határozatban végül fenntartott összeegyeztethetőség az alapul szolgáló szabályozási kereten kívül is alkalmazható, és úgy tekinthető-e, hogy az a közvetlenül érintett rendelkezésektől eltérő rendelkezésekkel összefüggésben is alkalmazható, így igazolja az ilyen eltérő rendelkezésekben előírt támogatások nyújtását.

4.6. A fentiek alapján tehát az EUMSZ 267. cikk alapján a következő kérdéseket kell az EU Bírósága elé terjeszteni:

1) „Az EK-Szerződés 87. és 88. cikke – jelenleg az EUMSZ 107. cikk és az EUMSZ 108. cikk –, valamint az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjának* 2000. február 1-jei számában közzétett 2000/C 28/02 bizottsági közleményben foglalt, »az agrárágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatások« alapján a 2005. december 22-i [19]. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének 16. bekezdésében előírt rendelkezés – amely szerint »a 2000. december 23-i 32. sz. tartományi törvény 134. cikke értelmében és azzal összhangban az 1989. június 5-i 12. sz. tartományi törvény 1. cikkében rögzített célok megvalósítása céljából 20 000 ezer euró fordítható a fertőző és járványos betegségekkel 2000 és 2006 között történő megfertőződés miatt levágott állatok tulajdonosainak a szicíliai helyi egészségügyi hatóságtól járó összegek megfizetésére, valamint a gyógyításba bevont szabad foglalkozású állatorvosoknak az említett évekre járó illetmény megfizetésére. Az e bekezdésben meghatározott célok megvalósítására a 2005-ös költségvetési évben 10 000 ezer euró (417702-es fejezet, 10.3.1.3.2-es alapelőirányzat) költhető el. Az ezt követő költségvetési évek tekintetében a módosított és kiegészített, 1999. április 27-i 10. sz. tartományi törvény 3. cikke 2. bekezdésének e) pontja értelmében kell rendelkezni« – olyan állami támogatásnak minősül-e, amely az ilyen vállalkozások vagy termékek előnyben részesítése által torzítja a versenyt vagy a azzal fenyeget?»;

2) „Jóllehet, a 2005. december 22-i 19. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének 16. bekezdésében előírt rendelkezés – amely szerint »a 2000. december 23-i 32. sz. tartományi törvény 134. cikke értelmében és azzal összhangban az 1989. június 5-i 12. sz. tartományi törvény 1. cikkében rögzített célok megvalósítása céljából 20 000 ezer euró fordítható a fertőző és járványos betegségekkel 2000 és 2006 között történő megfertőződés miatt levágott állatok tulajdonosainak a szicíliai helyi egészségügyi hatóságtól járó összegek megfizetésére, valamint a gyógyításba bevont szabad foglalkozású állatorvosoknak az említett évekre járó illetmény megfizetésére. Az e bekezdésben

meghatározott célok megvalósítására a 2005-ös költségvetési évben 10 000 ezer euró (417702-es fejezet, 10.3.1.3.2-es alapelőirányzat) költhető el. Az ezt követő költségvetési évek tekintetében a módosított és kiegészített, 1999. április 27-i 10. sz. tartományi törvény 3. cikke 2. bekezdésének e) pontja értelmében kell rendelkezni« – főszabály szerint olyan állami támogatásnak minősülhet, amely az ilyen vállalkozások vagy termékek előnyben részesítése által torzítja a versenyt vagy azzal fenyeget, megállapítható-e annak az EK-Szerződés 87. és 88. cikkével – jelenleg az EUMSZ 107. cikkel és az EUMSZ 108. cikkel – való összeegyeztethetősége azon indokok figyelembevételével, amelyek az Európai Bizottságot a 2002. december 6-i C(2002)4786 határozatával annak megállapítására készítették, hogy az *Európai Községek Hivatalos Lapjának* 2000. február 1-jei számában közzétett 2000/C 28/02 bizottsági közleményben foglalt, »az **[eredeti 10. o.]** agrárágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatásokban« előírt feltételek teljesülése esetén a 40/1997 szicíliai tartományi törvény 11. cikkében és a 22/1999 tartományi törvény 7. cikkében előírt hasonló szövegű rendelkezések összeegyeztethetők az EK 87. cikkel és az EK 88. cikkel?»

5. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem fentiek alapján történő előterjesztése ezért az eljárás felfüggesztését vonja maga után.

[omissis]

[eredeti 11. o.]

[omissis] [az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések megisméltése és eljárási formulák]

[omissis] Róma [omissis] 2018. november 14.

[omissis]